

Haftalık İnfluenza (Grip) Sürveyans Raporu

Şubat 2017

8. Hafta (20 – 26 Şubat 2017)

ÖZET

Ülkemizde 2017 yılı 8. hafta itibariyle çalışılan Sentinel Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) sürveyans numunelerindeki influenza pozitifliği bir önceki haftaya göre düşüş göstererek % 27,4 olarak saptanmıştır. Çalışılan 124 sentinel numunenin 7'sinde İnfluenza A (H3N2), 26'sında İnfluenza B virüsü ve 1'inde İnfluenza A (H1N1) virüsü tespit edilmiştir.

Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) sürveyans numunelerindeki İnfluenza pozitiflik yüzdesi düşüş göstererek % 9,1 olarak saptanmıştır. Çalışılan 77 sentinel numuneden 5'inde İnfluenza A (H3N2), 2'sinde İnfluenza B tespit edilmiştir, ayrıca diğer solunum yolu virüsleri arasında en fazla saptanan virüs RSV olmuştur.

Avrupa'da, 2016-2017 influenza sezonunun 7. haftasında influenza aktivitesi yüksek olarak kalmıştır. Ancak bölge genelinde son haftaya göre daha düşük seyretmiştir. Sentinel örneklerde virüs saptanma oranı % 44'ten % 36'ya düşmüştür. Belirlenen ve tiplendirilebilenlerin büyük çoğunluğu influenza A H3N2 virüsü olmuştur ve influenza sezonunun ikinci yarısında görüldüğü gibi influenza tip B virüslerinin oranı artarken, influenza A H3N2 düşük kalmıştır. Hastaneye yatırılmış laboratuvar

confirma influenza vaka sayısı 65 yaş ve üstü kişilerde azalmaya devam etmiştir.

Kuzey yarım kürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi yükselmeye devam etmiştir. Özellikle Doğu Asya ve Avrupa'daki çoğu ülkede zaten influenza aktivitesi pik yapmıştır ve azalan influenza aktivitesi bildirilmiştir. Dünya genelinde İnfluenza A (H3N2) virüsü baskın virüs olmuştur. Şimdiye kadar karakterize edilen influenza virüslerinin çoğunun, Kuzey Yarımkürede 2016 -2017 influenza sezonunda kullanılan aşılarla bulunan referans virüslere antijenik olarak benzer olduğu saptanmıştır. Antiviral duyarlılığı için test edilen virüslerin neredeyse tamamı nöraminidaz antiviral ilaçlara duyarlı olarak saptanmıştır.

Kuzey Amerika'da influenza aktivitesi artmaya devam etmiştir ve dolaşımda gözlenen baskın virüs İnfluenza A (H3N2)'dir. Kanada ise influenza aktivitesi azalmaya devam etmiştir.

Avrupa'da influenza aktivitesi yüksek kalmıştır ve en belirgin alt tip influenza A (H3N2) virüsü olmuştur. Ülkelerin çoğu önceki haftalar ile kıyaslandığında influenza aktivitesinin stabil ve azalma eğiliminde olduğunu bildirmiştir. 65 yaş üzeri kişilerde şiddetli hastalık sıklıkla influenza enfeksiyonu ile ilişkilidir.

Doğu Asya'da baskın virüs İnfluenza A (H3N2) ile influenza aktivitesi azalmıştır.

Batı Asya'da bölgesel influenza A (H3N2) baskınlığı ile influenza aktivitesi azalmıştır. Ayrıca düşük düzeyde influenza B virüsü tespit edilmiştir.

Güney Asya'da influenza aktivitesi Hindistan ve Sri Lanka'da belirgin olarak artarken, ağırlıklı olarak İnfluenza A (H1N1) pdm09 takiben İnfluenza B ve İnfluenza A (H3N2) rapor edilmiştir.

Güneydoğu Asya'da influenza aktivitesi düşük kalmıştır.

Kuzey Afrika'da influenza A (H3N2) ve influenza B virüs tespiti ile influenza aktivitesi pik yapmıştır.

Batı Afrika'da, Ghana'da İnfluenza B virüsü tespit edilmeye devam etmiştir.

Karayip ülkelerinde ve Orta Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri düşük düzeyde saptanmaya devam etmiştir. Ancak influenza A (H3N2) baskınlığı ile influenza aktivitesinin mevsimsel eşik değerini üzerinde seyrettiği Porto Riko hariç.

Tropikal Güney Amerika'da influenza ve diğer solunum yolu virüsleri aktivitesi düşük kalırken, Kolombiya'da RSV aktivitesi yüksek kalmıştır.

Güney yarım kürenin ılıman bölgesinde influenza aktivitesi mevsimsel düzeyde kalmıştır.

DSÖ GISRS (Global Influenza Surveillance and Response System) laboratuvarlarında 23 Ocak – 5 Şubat 2017 tarihleri arasında 154 949'dan fazla numune değerlendirilmiştir. İnfluenza virüsü, 40 292 numunede tespit edilmiş olup, numunelerin % 91,6'sında İnfluenza A, % 8,4'ünde İnfluenza B virüsü saptanmıştır. İnfluenza A tespit edilenlerin % 2,9'u İnfluenza A (H1N1), % 97,1'i ise İnfluenza A(H3N2) alt tipidir. İnfluenza B tespit edilenlerin % 62,8'i B/Yamagata soyundan, % 37,2'sinin ise B/Victoria soyundan olduğu bildirilmiştir.

HAFTALIK İNFLUENZA (GRİP) SÜRVEYANS RAPORU**Sentinel İnfluenza Sürveyansı:****Neden Yapılıyor?**

Mevsimsel Grip ülkemizde ve dünyada her yıl milyonlarca insanı etkilemekte, genel olarak bilindiğinden çok daha fazla sayıda hastane yatışlarına ve ölümlere neden olmaktadır. Ülkemizde grip hastalığını izlemek, sezon başlangıcını ve bitişini saptamak, olası salgınları önceden fark etmek, grip virüsünün alt tiplerini tespit etmek, ağır/şiddetli influenza vakalarını değerlendirmek, influenza nedeniyle hastaneye yatan ağır vakaların risk faktörlerini takip etmek ve değerlendirmek, hastalığın şiddeti ve mortalite açısından yüksek risk gruplarını saptamak, izlemek ve virüs suşları ile olan ilişkisini değerlendirmek, virüs suşları ile hastalık şiddeti arasındaki ilişkiyi belirlemek ve elde edilen bilgilerle ülkemizi dünya genelindeki bilgiler ile birlikte değerlendirmek ve sonuç olarak vatandaşlarımızı gripten korumak amaçları ile Sağlık Bakanlığımız bünyesinde yürütülen çalışmaya “Sentinel İnfluenza Sürveyansı” denir. Haftalık İnfluenza Sürveyans Raporu, bu sürveyansın haftalık sonuçları ile birlikte ülkemiz ve dünyadaki son durumu özetleyen bir rapordur.

Nasıl Yapılıyor?

Gribin takibi dünya genelindeki ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de bölgesel olarak yapılmakta ve bu sayede grip yakından ve güvenli olarak izlenmektedir. İnfluenza hastalığının takibine yönelik sentinel sürveyans çalışması; aile hekimlerine ayaktan başvuran hastalar üzerinden “İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık” sürveyansı olarak, hastaneye yatan hastalar üzerinden “Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı” olarak değerlendirilmektedir.

İnfluenza (Grip) Benzeri Hastalık sürveyansı kapsamında ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 17 ilimizde çalışan toplam 180 Aile hekimimiz görev almaktadır. Aile hekimleri her hafta kendilerine başvuran kişiler içerisinde “Grip Benzeri Hastalık” geçiren hasta sayılarını ve bu hastaların en az birinden aldıkları numuneleri değerlendirilmek üzere göndermektedir.

SARI sürveyansı kapsamında ise ülkemizin farklı bölgelerinden seçilmiş 5 ilde seçilmiş hastaneler görev almaktadır. Hekimler hastanede yatan ve SARI vaka tanımına uyan tüm hastalardan aldıkları numuneleri ve hastaneye yatan hasta sayılarını değerlendirilmek üzere göndermektedir.

Numuneler Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Viroloji Laboratuvarı, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Viroloji Laboratuvarı, Samsun Halk Sağlığı Laboratuvarı, Erzurum Halk Sağlığı Laboratuvarı, Adana Halk Sağlığı Laboratuvarı, İzmir Halk Sağlığı Laboratuvarı ve İstanbul Halk Sağlığı Laboratuvarı’nda çalışılmaktadır.

Aile hekimleri tarafından bildirilen “Grip Benzeri Hastalık” ve belirlenmiş hastanelerden bildirilen “Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları” sayıları ile her hafta salı günü akşamı itibariyle laboratuvarlardan alınan numune sonuçları ile birlikte

değerlendirilmekte ve Türkiye Halk Sağlığı Kurumu Bulaşıcı Hastalıklar Daire Başkanlığı tarafından analizi yapılmaktadır. Analiz sonuçları ile bu raporda yer alan tablolar, grafikler ve değerlendirmeler yayınlanmaktadır.

Tablo ve Grafiklerin Açıklamaları:

Tablo-1: Bu tabloda, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo-2: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyans toplam sonuçları yer almaktadır.

Tablo 3: Bu tabloda, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında, raporda yer alan hafta içerisinde çalışılan numunelerin sonuçlarına ait bilgiler yer almaktadır.

Tablo 4: Bu tabloda, 40. haftadan (03 Ekim 2016 tarihinden) itibaren raporda yer alan hafta da dahil olmak üzere tüm sezonun Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı toplam sonuçları yer almaktadır.

Grafik-1: Bu grafikte, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Grip Benzeri Hastalık sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında saptanan poliklinik sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-2: Bu grafikte ise, Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik-3: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve hastaneye yatan hastalar içinde Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları yüzdesi yer almaktadır. Her hafta tespit edilen Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları sayısının, o haftaki sentinel sürveyans kapsamında hastaneye yatan hasta sayısına oranı esas alınmaktadır.

Grafik-4: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza virüslerinin, alt tiplerine göre sayıları ve çalışılan tüm numuneler içerisindeki İnfluenza pozitiflik yüzdeleri yer almaktadır.

Grafik -5: Bu grafikte, Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen Diğer Solunum Yolu Virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı yer almaktadır.

Not: Sütunlarda laboratuvarlara ait sonuçlar ayrı ayrı ve Türkiye toplamı yer alırken, satırlarda tespit edilen virüs tipleri yer almaktadır.

TABLO-1
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (8. Hafta)

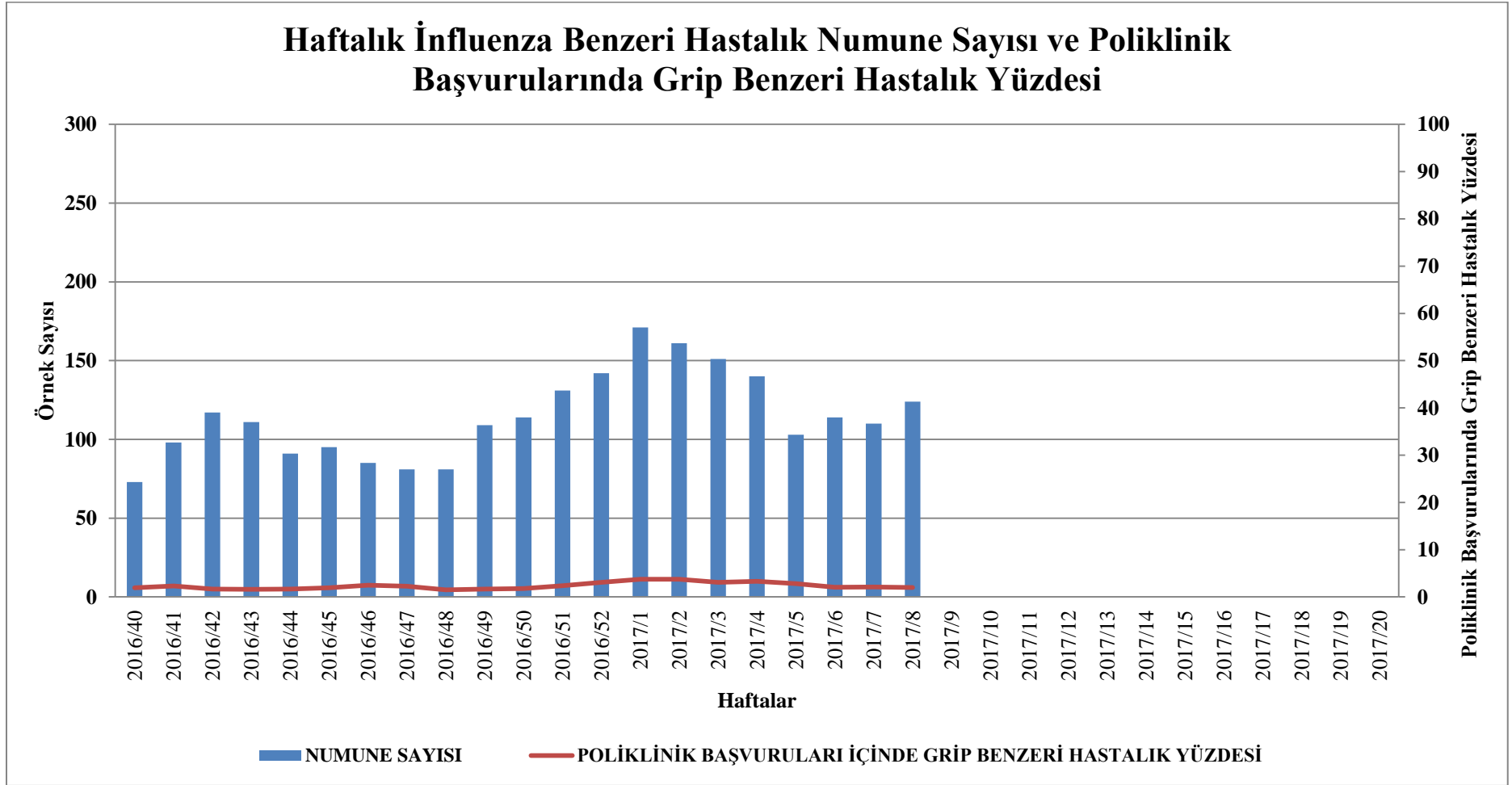
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	23		7		42		26		4		15		7		124	
Çalışılan Numune	23		7		42		26		4		15		7		124	
Toplam Pozitiflik*	9	39.1	1	14.3	10	23.8	8	30.8	2	50.0	2	13.3	2	28.6	34	27.4
İnf A	0		0		0		0		0		0		0		0	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		0		0		1	
İnf A/H3	2		0		2		0		2		1		0		7	
İnf B	6		1		8		8		0		1		2		26	
TOPLAM	9		1		10		8		2		2		2		34	

Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

TABLO-2
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL GBH/ILI SÜRVEYANSI (40 - 8. Hafta)

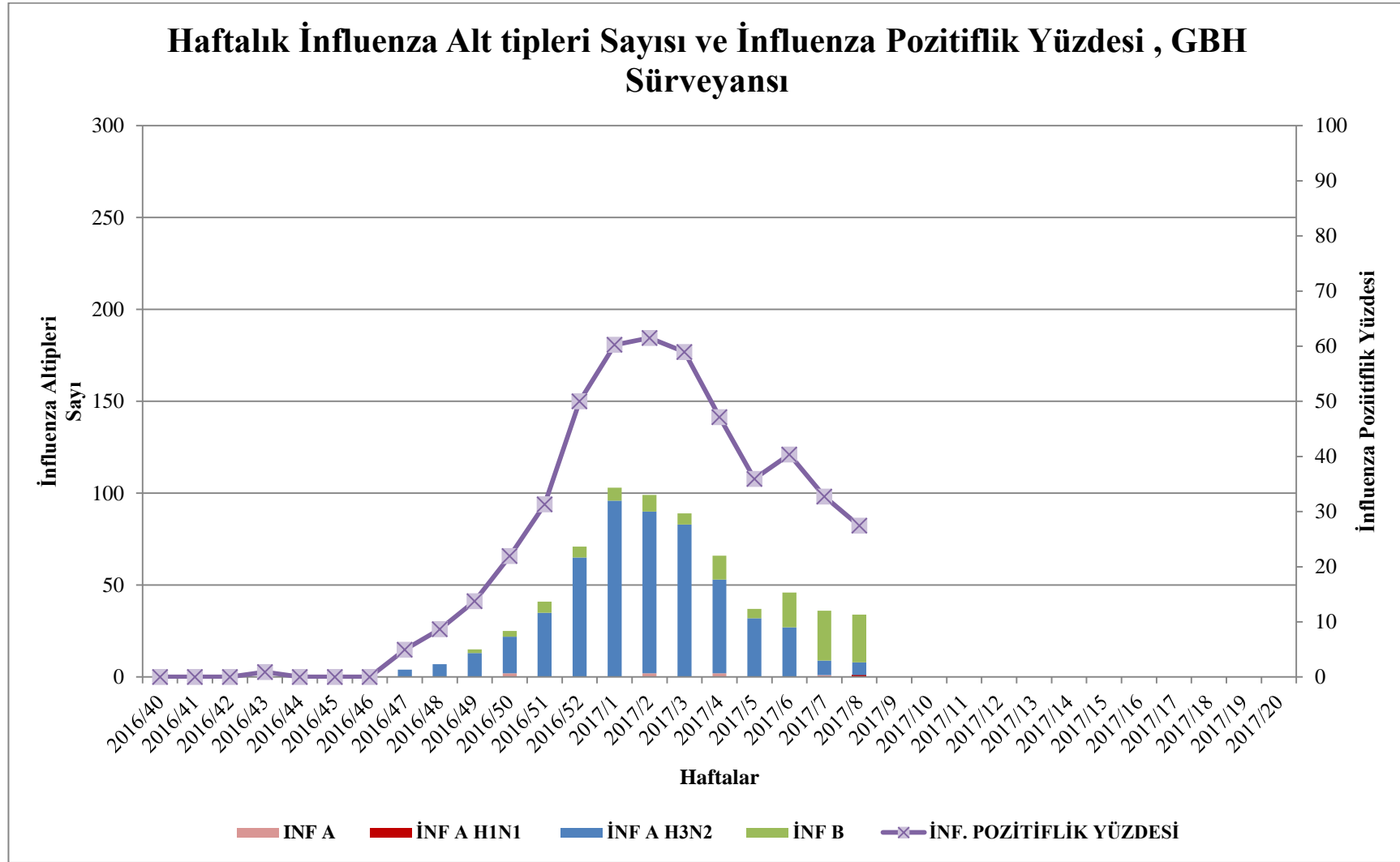
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		İZMİR H.S.L		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	555		70		776		349		350		238		95		2433	
Çalışılan Numune	555		70		772		349		350		238		95		2429	
Toplam Pozitiflik*	144	25.9	33	47.1	214	27.7	100	28.7	93	26.6	52	21.8	45	47.4	681	28.0
İnf A	0		0		0		0		0		0		2		2	
İnf A H1N1	1		0		0		0		0		0		0		1	
İnf A/H3	109		32		177		60		87		48		36		549	
İnf B	34		1		37		40		6		4		7		129	
TOPLAM	144		33		214		100		93		52		45		681	

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-1: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Grip Benzeri Hastalık (GBH/ILI) numune sayısı ve poliklinik başvuruları içerisinde Grip Benzeri Hastalık yüzdesi.

Grafik-2: Ülkemizde Sentinel Grip Benzeri Hastalık Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

TABLO-3
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (8. Hafta)

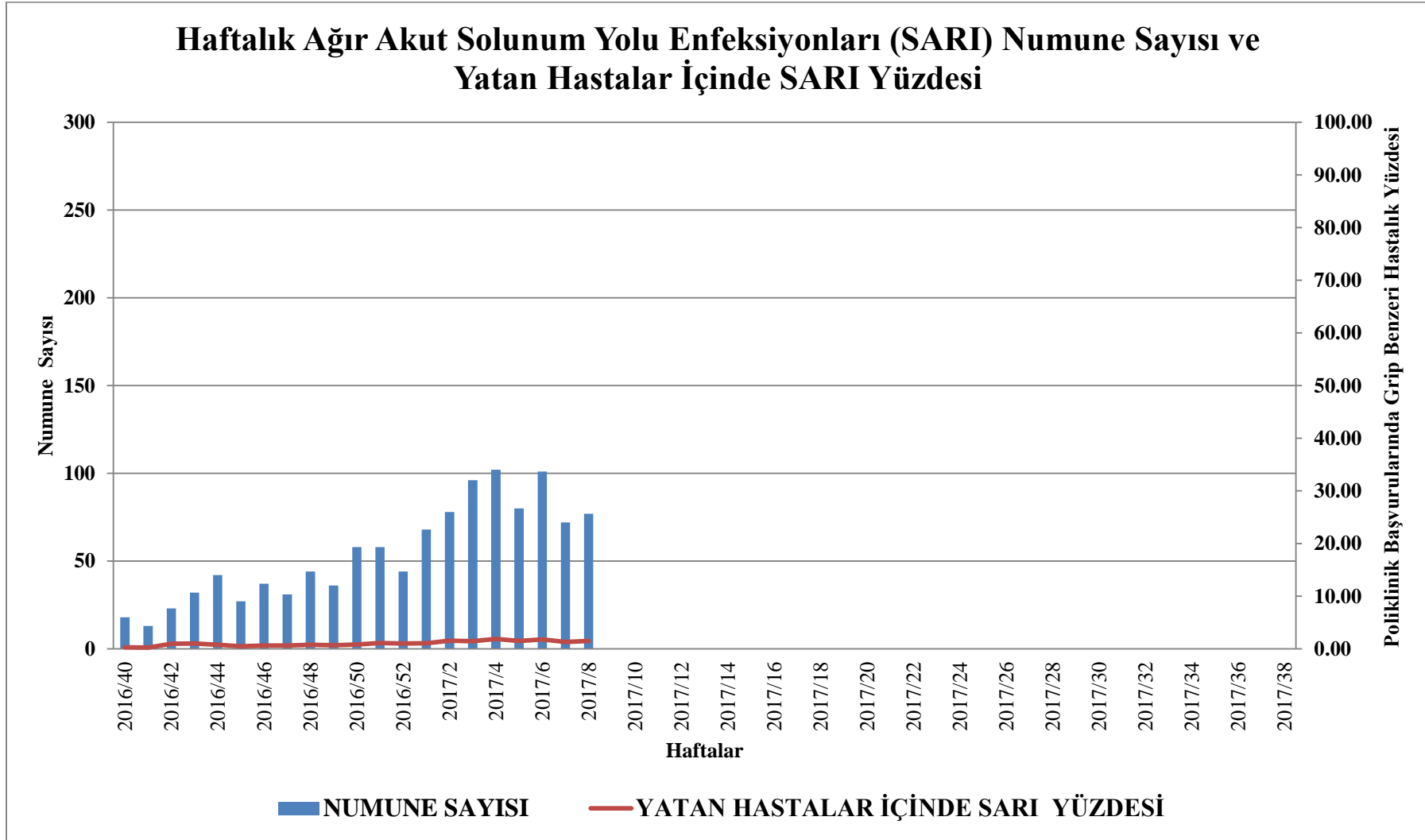
	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	36		5		19		6		7		4		77	
Çalışılan Numune	36		5		19		6		7		4		77	
Toplam Pozitiflik*	1	2.8	0	0.0	1	5.3	1	0.0	1	14.3	3	75.0	7	9.1
İnf A		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3		0		0		1		1		1		2		5
İnf B		1		0		0		0		0		1		2
Adenovirus		1		0		0		1		0		0		2
Birden fazla etken		5		0		3		1		0		1		10
Coronavirüs		2		0		1		0		0		1		4
Enterovirüs		0		0		0		0		0		0		0
Hum. Metapneumovirüs		3		0		0		0		0		0		3
Human Bocavirüs		0		0		0		0		0		0		0
Parechovirüs		0		0		0		0		0		0		0
Parainfluenza		0		0		0		0		0		0		0
Rhinovirüs		4		0		1		0		0		0		5
RSV		10		0		9		0		2		1		22
Diğer		0		0		0		0		0		0		0
TOPLAM		26		0		15		3		3		6		53

*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

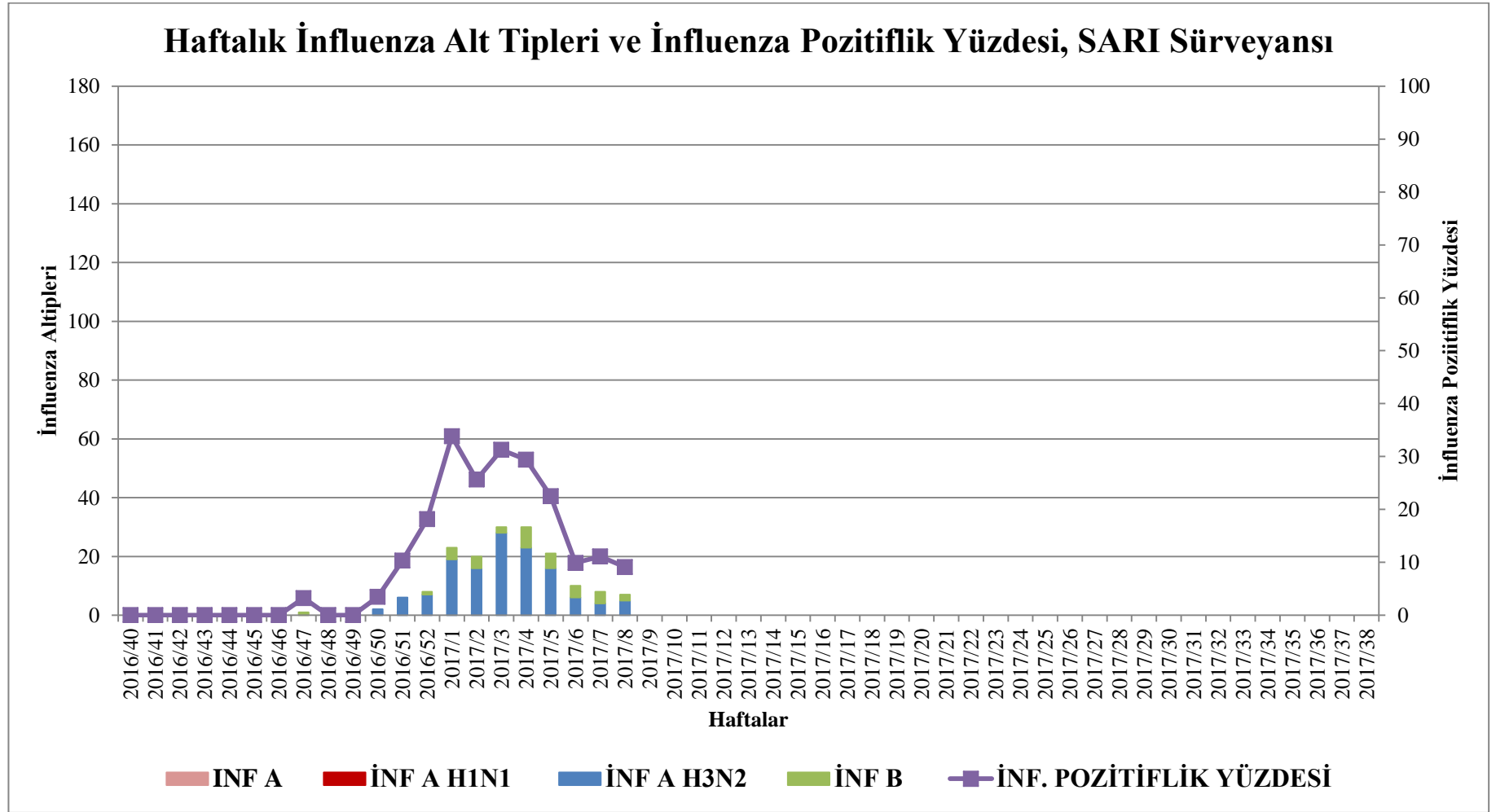
TABLO-4
2016-2017 GRİP SEZONU
SENTİNEL SARI SÜRVEYANSI (40 - 8. Hafta)

	T.H.S.K. VİROLOJİ LAB.		İSTANBUL ÜNİ.		İSTANBUL H.S.L.		ADANA H.S.L.		SAMSUN H.S.L.		ERZURUM H.S.L.		TOPLAM	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Gelen Numune	393		83		227		65		319		57		1144	
Çalışılan Numune	393		83		226		65		319		57		1143	
Toplam Pozitiflik*	34	8.7	15	18.1	22	9.7	13	20.0	61	19.1	20	35.1	165	14.4
İnf A		0		0		0		0		0		0		0
İnf A H1N1		0		0		0		0		0		0		0
İnf A/H3		24		14		19		10		49		18		134
İnf B		10		1		3		3		12		2		31
Adenovirus		6		0		0		2		5		0		13
Birden fazla etken		34		4		21		4		15		1		79
Coronavirüs		13		3		4		7		9		3		39
Enterovirüs		1		0		0		0		3		0		4
Hum.Metapneumovirüs		9		4		17		0		11		2		43
Human Bocavirüs		5		1		3		0		2		1		12
Parechovirüs		0		0		1		0		0		0		1
Parainfluenza		18		0		17		5		4		3		47
Rhinovirüs		41		3		29		2		17		1		93
RSV		69		10		59		2		15		1		156
Diğer		0		1		0		0		1		0		2
TOPLAM		230		41		173		35		143		32		654

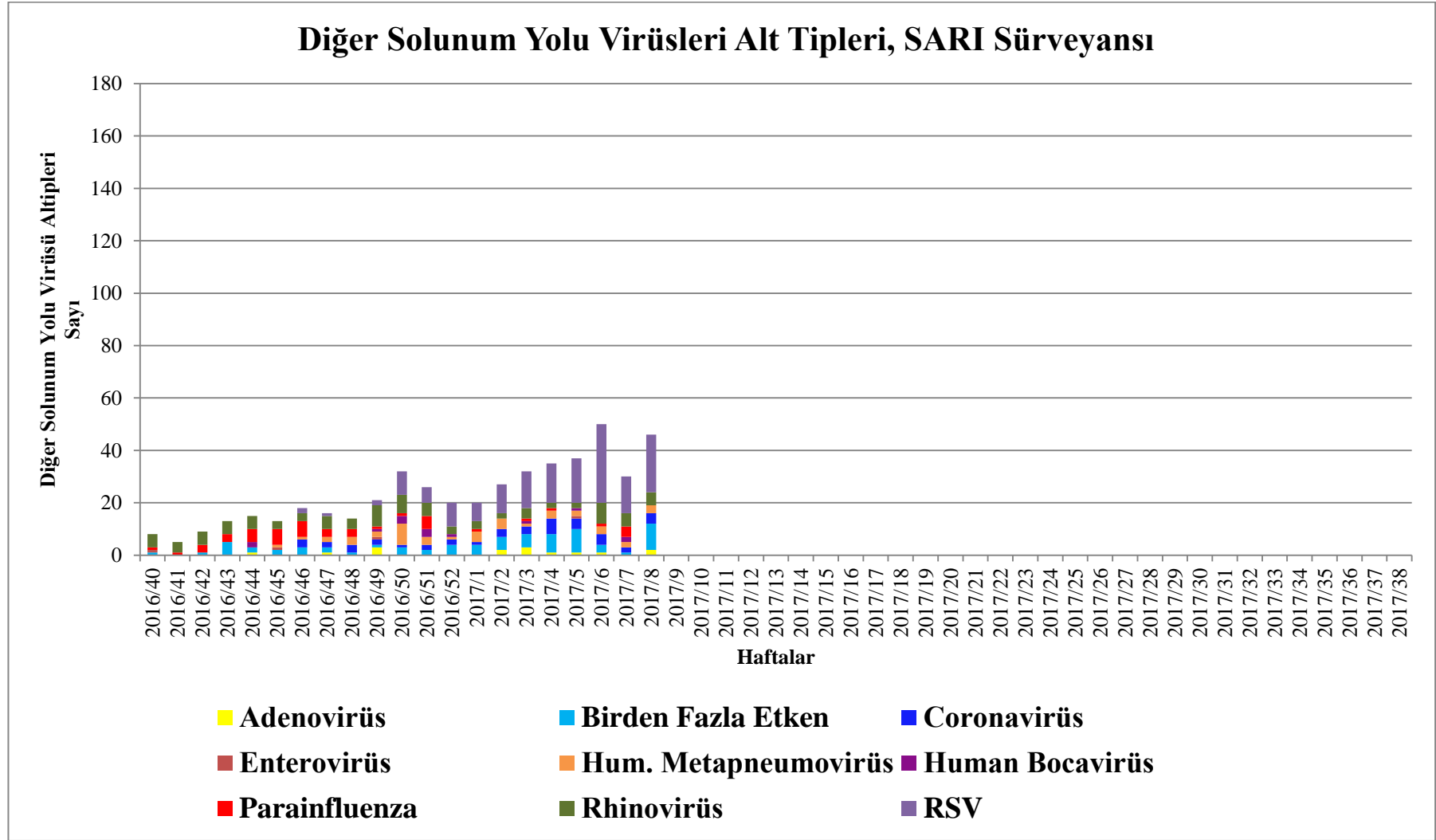
*Toplam pozitiflik laboratuvarında incelenmeye uygun olan numune sayısı üzerinden ve İnfluenza A ve İnfluenza B için hesaplanmaktadır.

Grafik-3: Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık çalışılan Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) numune sayısı ve yatan hastalar içinde SARI yüzdesi.

Grafik – 4: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen İnfluenza alt tipleri sayısı ve İnfluenza pozitiflik yüzdesi.

Grafik – 5: Ülkemizde Sentinel Ağır Akut Solunum Yolu Enfeksiyonları (SARI) Sürveyansı kapsamında haftalık tespit edilen diğer solunum yolu virüsleri alt tipleri sayısı ve dağılımı

GRİBE KARŞI ALINACAK ÖNLEMLER

1- Kişisel Korunma Önlemleri

- Hasta kişiler ile yakın temastan kaçınmalıdır.
- Grip benzeri bir hastalık geçirildiğinde evde istirahat etmelidir.
- Hastayken, hastalığı bulaştırmamak için mümkün olduğunca diğer insanlarla temas sınırlandırılmalıdır.
- Aksırma ve öksürme esnasında burun ve ağız kağıt mendille kapatılmalı ve kullanılan kağıt mendil çöp kutusuna atılmalıdır.
- Sabun ve su ile eller sık sık yıkanmalıdır.
- Bulaşma yollarından olan ağız, burun ve gözlere kirli ellerle temas etmekten kaçınmalıdır.
- Yüzeyler sık sık temizlenmelidir.

2- Grip Aşısı

Grip nedeniyle ciddi hastalık riski taşıyan belirli gruplar mevcuttur ve bu gruplar için korunma büyük önem taşır. Bu sebeple, 65 yaş ve üzerindeki kişiler ile yaşlı bakımevi ve huzurevinde kalan kişilerin bu durumlarını belgelendirmeleri halinde sağlık raporu aranmaksızın; astım dahil kronik akciğer ve kalp-damar sistemi hastalığı olan erişkin ve çocuklar, şeker hastalığı dahil herhangi bir kronik metabolik hastalığı, kronik böbrek yetmezliği, kan hastalığı veya bağışıklık sistemi baskılanmış olan erişkin ve çocuklar ile 6 ay- 18 yaş arasında olup uzun süreli aspirin tedavisi alan çocuk ve gençlerin hastalıklarını belirten sağlık raporuna dayanılarak, hekim tarafından reçete edildiğinde, yılda bir defaya mahsus olmak üzere grip aşısı bedelleri, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından Sağlık Uygulama Tebliği kapsamında karşılanmaktadır. Bu kişiler hekime başvurarak reçete ile eczanelerden aşılarını alabilirler.

Diğer önemli bir risk grubu da sağlık çalışanlarıdır. Sağlık çalışanları, hem kendileri birçok hastayla karşılaştıkları için risk altındadırlar, hem de kendileri hasta olduklarında başka insanlara hastalık bulaştırma riski taşırlar. Sağlık çalışanları için her yıl grip aşısı temin edilmekte ve ücretsiz uygulanması yapılmaktadır.

Bazı kişiler için ise grip aşısı uygulanması tıbbi açıdan sakıncalı olacağı için yasaktır. Bunlar yumurta alerjisi olanlar (yumurta yediğinde ciddi allerjik reaksiyon geçirenler), geçmişte grip aşısı uygulanmasıyla ciddi allerjik reaksiyon gelişmiş olanlar ve 6 aydan küçük bebeklerdir. Orta dereceli ya da ciddi ateşli bir hastalık geçirmekte olan kişilerin geçirdiği hastalığın belirtileri azaldıktan sonra aşılınmaları daha uygun olacaktır.

Yukarıda sayılan risk gruplarındaysanız grip geçirdiğinizde hekime müracaat ediniz. Ayrıca, grip geçirdiğinizde belirtileriniz ağırlaşrsa (nefes darlığı, göğüs ağrısı, bilinç bulanıklığı, yüksek ateş, öksürük gibi belirtilerin ortaya çıkması) bir hekime başvurun ve tavsiyelerine göre gerekli ilaçları kullanın. Antibiyotikler gribi tedavi etmezler, bu nedenle hekim tavsiyesi dışında antibiyotik kullanmayın.